

Thúc đẩy hợp tác du lịch Việt Nam - Thái Lan

NGUYỄN HỒNG QUANG*

Đến nay Thái Lan và Việt Nam đã thiết lập quan hệ ngoại giao chính thức được hơn 30 năm (từ 8/1976). Nhưng quan hệ hai nước phát triển mạnh nhất là từ sau khi Việt Nam gia nhập tổ chức ASEAN năm 1995. Từ đó đến nay, hai nước đã có những bước tiến rõ rệt trong quan hệ ngoại giao và hợp tác trên rất nhiều lĩnh vực như chính trị, kinh tế, văn hoá, giáo dục, y tế, du lịch...

Ngành du lịch cũng là một trong những lĩnh vực phát triển khá năng động và ngày càng có nhiều triển vọng và là nhân tố tích cực góp phần làm tăng hiểu biết lẫn nhau về lịch sử, văn hoá giữa nhân dân hai nước. Một trong những hiệp định quan trọng trong chương trình hợp tác về du lịch cũng đã được hai nước ký kết từ năm 1994 đánh dấu một mốc quan trọng tạo, tiền đề cơ sở vững chắc để Việt Nam và Thái Lan tăng cường đẩy mạnh hợp tác du lịch.

Tiềm năng du lịch của hai nước

Nói đến tiềm năng du lịch, thì Thái Lan và Việt Nam đang sở hữu khá nhiều

những danh thắng thiên nhiên, những địa danh và những công trình lịch sử, tôn giáo quý giá không những nổi tiếng trong khu vực mà còn nổi danh trên toàn thế giới, nhiều công trình đã được Tổ chức văn hoá khoa học giáo dục (UNESCO) công nhận là di sản thiên nhiên, di sản văn hoá vật thể và phi vật thể của thế giới.

Một số địa điểm du lịch nổi tiếng của Thái Lan.

Khi nói đến danh thắng tự nhiên nổi tiếng của Thái Lan thì phải nhắc tới Bãi biển Pataya, Phăng Nga, Phu ket, Hủa Hỉn, Đảo Sămui... Thành phố Chiềng Mai (được mệnh danh là bông hồng phương Bắc của Thái Lan) thành phố Chiềng Rai, Mê Hồng Sợn nằm ở phía Bắc Thái Lan với nhiều danh thắng nổi tiếng, những khu rừng hoang sơ, và có khí hậu mát mẻ quanh năm, hiện có rất nhiều bộ tộc sinh sống với những sản phẩm thủ công đặc sắc, với những địa danh nổi tiếng như Đồi Inthanôn, được mệnh danh là "mái nhà của Thái Lan" (với độ cao khoảng 2700m), vùng Tam giác vàng nổi tiếng với dòng Mêkông và

* Nguyễn Hồng Quang, Viện Nghiên cứu Đông Nam Á

là đường biên giới của ba quốc gia Thái Lan - Lào - Mianma, Đồi Pù, Đồi Suthép, Đồi Tùng... đều là những điểm du lịch tuyệt vời để hoà nhập với các tộc người bản địa, ngoài ra Thái Lan còn có rất nhiều những khu vui chơi giải trí lớn nhộn nhịp về ban đêm, các vườn thú quý hiếm, công viên rộng lớn ở rất nhiều nơi. Thủ đô Băng Cốc là một trong những địa danh hội tụ được đầy đủ các yếu tố như: có dòng sông Chaopaya thơ mộng chảy qua, những chùa chiền vĩ đại, những công viên rộng lớn, và những toà nhà hiện đại chọc trời cộng với hệ thống giao thông đường tàu điện ngầm và tàu cao tốc (sky train) trong thành phố. Băng Cốc được coi là một trung tâm siêu thị mua sắm lớn cho du khách nước ngoài như muốn đến mua hàng hoá rẻ tiền thì đến các chợ Chặt tụ rật, Chợ Bò bê, Pratu nám, còn du khách muốn mua sắm hàng hiệu thì đến các trung tâm mua sắm Siam Square, Maboon Khong, Tôkyô, Central, Robinson...

Thái Lan là là một đất nước có tới 95% dân số là tín đồ theo Phật giáo (tiểu thừa), vì vậy trên khắp đất nước này ở đâu cũng có những công trình kiến trúc nổi bật và cầu kỳ đó là những ngôi chùa, tháp Phật giáo. Một số địa danh du lịch và công trình lịch sử, tôn giáo của Thái cũng được xem là nổi tiếng như: Kinh đô cổ Sukhốthay, Kinh đô cổ Authaya, Chùa Vàng, Chùa Phật Ngọc, Vát Arun, Cung điện Hoàng gia, ngôi nhà gỗ lớn nhất thế giới Vimamex...

Một số điểm du lịch nổi tiếng của Việt Nam.

Nằm trên bờ biển Thái Bình Dương, với trên 3.300 km bờ biển chạy dài từ Bắc vào Nam và với rất nhiều hòn đảo lớn, nhỏ

thuận lợi cho du lịch biển. Cùng với địa hình tự nhiên rất nhiều núi đồi 3/4 diện tích tự nhiên là núi đồi, nhiều nơi núi và biển gặp nhau tạo nên những cảnh qua thiên nhiên kỳ vĩ. Thêm vào đó khí hậu Việt Nam cũng rất đa dạng vì vậy Việt Nam đã có những điểm du lịch theo mùa rất hấp dẫn. Các địa danh du lịch thiên nhiên nổi tiếng của Việt Nam như: Vịnh Hạ Long, Hồ Tây, Hồ Gươm, Sapa, Tam Đảo, chùa Hương, đảo Cát Bà, biển Cửa Lò, Hang động Phong Nha - Kẻ Bàng, biển Lăng Cô, Sông Hương, Huế, núi Ngõ Hành Sơn, biển Đà Nẵng, Vịnh Nha Trang, đảo Hòn Ngọc Việt, biển Mũi Né Phan Thiết, Biển Vũng Tàu, đảo Phú Quốc - Hà Tiên, Khu du lịch Furama - Đà Nẵng, miệt vườn Miền Tây Nam bộ...

Những công trình do bàn tay con người tạo ra ở Việt Nam cũng rất đa dạng mang tính thẩm mỹ và giá trị lịch sử cao như Huế và hệ thống lăng tẩm vua chúa Triều Nguyễn, Phố cổ Hội An, di tích Mỹ Sơn phố cổ Hà Nội, Quảng trường Ba Đình - Lăng - và Khu di tích Phủ Chủ tịch, Bắc tông Hồ Chí Minh, Bảo tàng Dân tộc học Việt Nam, chợ Đồng Xuân, chợ Bến Thành, chợ Lớn, địa đạo Củ Chi, Dinh Độc lập, nhà thờ Phát Diệm, nhà thờ Đức Bà và nhiều đình chùa nổi tiếng khác trải dọc theo chiều dài đất nước...

Trên đây chỉ là một số những địa danh du lịch nổi tiếng của Thái Lan và Việt Nam những địa danh mà rất nhiều du khách nước ngoài biết đến, ngoài ra còn rất nhiều những điểm du lịch hấp dẫn khác nữa mà chúng ta chưa thống kê ra.

Thực trạng du lịch của hai nước

Thái Lan là một thị trường du lịch đầy

tiềm năng nổi tiếng trong khu vực từ rất lâu. Những năm trước đây người Việt rất thích du lịch sang Thái Lan vì giá tour trung bình rất rẻ và ngoài mục đích được đi nước ngoài du khách Việt Nam còn được mua sắm hàng hoá với giá rẻ. Cách tổ chức tour của Thái Lan hết sức chuyên nghiệp, cơ sở hạ tầng du lịch của Thái Lan rất tốt (đường xá, phương tiện vận chuyển hành khách, khách sạn...). Đây là những vấn đề mà du lịch Việt Nam phải nhiều năm nữa mới đạt được, như hàng hoá mỹ phẩm, đồ may mặc, đồ trang sức và một số món ăn Thái cũng rất hấp dẫn du khách người Việt Nam. Một số địa điểm của Thái Lan được du khách Việt Nam thường chọn tới là Băng Cốc, Pattaya, Chiang Mai và các tỉnh Đông Bắc Thái Lan (nơi có đông đảo cộng đồng người Việt Nam đang sinh sống). Theo con số thống kê của tổng cục du lịch thì năm 2004 có khoảng 136.000 lượt khách du lịch Việt Nam vào lãnh thổ Thái Lan. Nhưng trong năm 2005, 2006 số lượng khách du lịch vào Thái Lan có giảm đi do những điều kiện khách quan đem lại. Lượng du khách từ Việt Nam đến chủ yếu bằng đường hàng không chủ yếu từ Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh sang Băng Cốc, còn lại các du khách từ miền Trung và miền Bắc Việt Nam đến Đông Bắc Thái Lan chủ yếu bằng tuyến đường bộ, qua các cửa khẩu quốc tế Cầu Treo (Hà Tĩnh) và Lao Bảo (Quảng Trị).

Thị trường du lịch Việt Nam với du khách Thái Lan

Khoảng 5 năm trở lại đây du khách Thái Lan đã sang du lịch Việt Nam ngày càng nhiều đặc biệt là trong các ngày nghỉ, ngày lễ, dịp tết Tây và tết Songkran (Té nước) của Thái vào giữa tháng 4 hàng năm. Điều đó cho thấy rằng du khách

Thái Lan đã bắt đầu quan tâm nhiều đến đất nước và con người Việt Nam. Theo số liệu thống kê của Tổng cục du lịch Việt Nam thì trong năm 2004 số lượng khách du lịch Thái Lan vào Việt Nam đã đạt 53.600 lượt (tăng 30% so với năm 2003), chỉ trong 8 tháng đầu năm 2005 số lượng du khách Thái vào Việt Nam đã đạt 53.654 lượt khách. Thái Lan được xếp vào danh sách 15 thị trường gửi khách hàng đầu của du lịch Việt Nam. Một số lý do khiến du lịch Việt Nam hấp dẫn du khách người Thái đến Việt Nam như:

- Việt Nam đã trở thành thành viên chính thức của tổ chức khu vực ASEAN, việc xoá bỏ-Visa du lịch đã tạo điều kiện đi lại thuận lợi hơn.

- Người Thái muốn tìm hiểu Việt Nam: một đất nước dù đã trải qua ngàn năm đô hộ của người Trung Hoa, trăm năm đô hộ của thực dân Pháp, và gần 30 năm can thiệp của đế quốc Mỹ nhưng người Việt Nam đã không ngại hy sinh gian khổ đứng lên chiến đấu giành lại độc lập. Đôi khi người Thái muốn đưa con cái họ sang Việt Nam để giáo dục cho con cháu họ về tính cần cù, chịu đựng gian khổ của người Việt Nam. Người Thái cũng muốn tìm hiểu sao một đất nước nhỏ bé và nghèo nàn như vậy mà có thể giành được thắng lợi trước tất cả những kẻ thù lớn mạnh. Và, hiện Việt Nam dù đang là nước trong nhóm chậm phát triển của ASEAN (Việt Nam, Lào, Campuchia, Mianma) lại có khả năng cạnh tranh với Thái Lan.

- Người Thái muốn đến để khám phá những điều mới lạ, chiêm ngưỡng những di sản thiên nhiên thế giới như: Vịnh Hạ Long (tỉnh Quảng Ninh); Động Phong Nha Kẻ Bàng (Tỉnh Quảng Bình); những di sản do chính bàn tay con người tạo nên

được công nhận là di sản thế giới như: Cố đô Huế và hệ thống lăng tẩm triều Nguyễn, Phố cổ Hội An, di tích Mỹ Sơn (2 địa quần thể di tích này đều thuộc tỉnh Quảng Nam). Họ còn muốn được tận mắt xem và nghe biểu diễn những di sản văn hoá truyền thống đặc sắc của người Việt Nam đã được tổ chức UNESCO công nhận là di sản phi vật thể của thế giới như: Không gian Công Chiêng Tây Nguyên, Nhã nhạc cung đình Huế.

- Một số loại hình nghệ thuật dân gian mà khách Thái Lan đến Hà Nội hầu như không lơ bỏ qua đó là múa rối nước, hát quan họ, chầu văn. Một số món ăn truyền thống của người Việt cũng rất hấp dẫn người Thái như Phở, nem, giò, chả, bánh đậu xanh...

- Rất nhiều khách du lịch đến từ Thái Lan không chỉ với mục đích nghỉ ngơi mà còn tìm hiểu về thị trường Việt Nam để chuẩn bị cho việc đầu tư của họ vào Việt Nam.

- Một yếu tố cũng rất quan trọng nữa là tour du lịch của Thái đến Việt Nam có giá tương đối hấp dẫn chỉ khoảng từ 300 - 400 USD cho 1 tour trọn gói từ 3- 5 ngày.

Trên đây là những điểm chung về vấn đề du lịch giữa 2 nước, nhìn chung ngành du lịch của Thái Lan đã đi trước Việt Nam rất nhiều năm và họ đã rất thành công trong lĩnh vực này. Về phía Việt Nam ngành du lịch vẫn còn non trẻ chưa thể đáp ứng được đầy đủ những nhu cầu của khách du lịch Thái Lan nói riêng và du khách Quốc tế nói chung đến Việt Nam.

Một số vấn đề cơ bản cần khắc phục của du lịch Việt Nam dưới sự nhận xét của người Thái như sau:

- Vấn đề cơ sở hạ tầng (hệ thống đường

giao thông, phương tiện vận chuyển hàng khách, khách sạn...) của Việt Nam cần được nâng cấp.

- Thái độ phục vụ của nhân viên trong ngành du lịch vẫn chưa được tận tình chu đáo, cần được trẻ hoá và chuyên nghiệp đội ngũ hướng dẫn viên tiếng Thái.

- Vấn đề vệ sinh công cộng của Việt Nam ở nhiều nơi còn chưa tiện lợi, và còn thiếu nhiều, nhất là trên các tuyến du lịch đường bộ.

- Một số vấn đề như khu vui chơi giải trí trên các điểm du lịch tại Việt Nam còn khá nghèo nàn (nhất là ở các khu vực phía Bắc), các ngành kinh doanh dịch vụ chưa biết cách khai thác tiềm năng để thu hút khách hàng mua hàng hoá, một số trung tâm giới thiệu hàng hoá sản xuất thủ công bán hàng còn quá đắt, hầu như chỉ giành cho khách Châu Âu, Phương Tây. ●

Một số nét nổi bật trong lĩnh vực hợp tác du lịch 2 nước.

Những năm qua hợp tác du lịch giữa Việt Nam và Thái Lan đã đạt được những kết quả đáng khích lệ, trên một số lĩnh vực như tạo điều kiện thuận lợi về đi lại, thu hút đầu tư, đào tạo nguồn nhân lực, chia sẻ kinh nghiệm trong quản lý phát triển du lịch. Dựa vào thế mạnh đào tạo nguồn nhân lực du lịch, Thái Lan đã dàn xếp cho Việt Nam nhiều học bổng đào tạo cán bộ quản lý nhà nước và kinh doanh và những nội dung thiết thực, như kinh nghiệm phát triển các loại hình du lịch xúc tiến quảng bá du lịch... Tổng cục Du lịch Việt Nam đã tham gia tổ chức nhiều loại hội chợ về du lịch tại Thái Lan để giới thiệu các điểm đến du lịch Việt Nam. Ngoài các diễn đàn hợp tác song phương hai nước cũng đẩy mạnh phối hợp tri

khai hợp tác trong khuôn khổ đa phương với các nước ASEAN, các nước tiểu vùng Mêkông mở rộng; Phát triển du lịch hành lang kinh tế Đông Tây, du lịch đường bộ qua 3 nước Việt Nam - Lào - Thái Lan; thực hiện chuỗi di sản Đông Nam Á...

Việc hợp tác giúp đỡ lẫn nhau về du lịch giữa Việt Nam và Thái Lan cần được tổ chức thường xuyên, trước mắt ngành du lịch Việt Nam phải tận dụng cơ hội học hỏi kinh nghiệm du lịch từ Thái Lan. Gần đây nhất Việt Nam, Lào, Thái Lan và Trung Quốc đã tổ chức cuộc hội thảo về phát triển du lịch đường bộ vào ngày 3/5/2007 tại thị xã Cửa Lò. Tham dự cuộc tọa đàm có gần 100 doanh nghiệp lữ hành đại diện cho Việt Nam, Lào Thái Lan và Trung Quốc. Các nhà lãnh đạo ngành du lịch Việt Nam đã đưa ra những ý kiến nhấn mạnh đến tiềm năng du lịch đường bộ giữa 4 quốc gia trên là rất lớn song khả năng khai thác còn hạn chế. Trong năm qua, Việt Nam mới khai thác được 20% lượng khách quốc tế bằng đường bộ. Chúng ta đang đề ra mục tiêu nâng con số đó lên khoảng 50% trong thời gian tới. Đây chính là cơ hội để các doanh nghiệp lữ hành trong nước và quốc tế trao đổi kinh nghiệm cho nhau đồng thời thông qua đây chúng ta có thể thu hút nguồn vốn đầu tư từ nước ngoài trong việc hoàn thiện các tuyến đường bộ quan trọng để du lịch Việt Nam cũng như du lịch trong khu vực phát triển mạnh hơn nữa, khai thác hiệu quả tiềm năng và thế mạnh của mình.

Mới đây văn phòng Chính phủ có Công văn thông báo ý kiến của Phó Thủ tướng Phạm Gia Khiêm đồng ý cho Cơ quan Du lịch Thái Lan được thành lập Văn phòng đại diện tại thành phố Hồ Chí Minh. Phó Thủ tướng Phạm Gia Khiêm giao Tổng

cục Du lịch chủ trì, phối hợp với Bộ Ngoại giao, Bộ Công an và UBND thành phố Hồ Chí Minh hướng dẫn việc thành lập Văn phòng đại diện Cơ quan Du lịch Thái Lan và quản lý theo quy định của pháp luật. Đây cũng chính là mốc đánh dấu cho ngành du lịch của hai nước./

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. *Ba mươi năm quan hệ và hợp tác kinh tế Việt Nam - Thái Lan*. Đặc san Báo Đầu tư - Vietnam Investment Review. Nhân dịp kỷ niệm 30 năm ngày thiết lập quan hệ ngoại giao Thái Lan - Việt Nam. Hà Nội, 2006.
2. *Ba mươi năm Quan hệ ngoại giao Việt Nam - Thái Lan*. Đặc san báo Quốc tế - International Affair Review. Nhân dịp kỷ niệm 30 năm ngày thiết lập quan hệ ngoại giao Thái Lan - Việt Nam. Hà Nội, 2006.
3. Natthan Gindawech. *Du lịch Việt Nam - Thái Lan*. Tạp chí Khoa học. Trường Đại học Mở Tp. Hồ Chí Minh. Số chuyên đề. Năm 2006. tr. 124-125.
4. Nguyễn Hồng Quang. *Ba mươi năm quan hệ Việt Nam - Thái Lan*. Tạp chí khoa học. Trường Đại học Mở Tp. Hồ Chí Minh. Số chuyên đề. Năm 2006. tr.117-123.
5. *25 năm nghiên cứu các nước Đông Nam Á*. H. Khoa học xã hội, 1998.
6. [http:// www.mofahcm.gov.vn](http://www.mofahcm.gov.vn)
7. [http:// www.mfa.go.th](http://www.mfa.go.th)
8. [http:// www.mofa.gov.vn](http://www.mofa.gov.vn)
9. [http:// www.tatnews.org](http://www.tatnews.org)
10. <http://www.mangdulich.com/home/>
11. <http://www1.thanhnien.com.vn/Kinhhte/Dulich.tno>
12. <http://www.tuoitre.com.vn/Tianyon/Index.aspx?ChannelID=100>